

PRIVREDNA / GOSPODARSKA
KOMORA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj 105 * Godina XII * juni/lipanj 2011.

GLASNIK

ISSN 1840-0310

Mišljenja privrednika

Preliminarni izvještaj o poslovanju kompanija za 2010.

Analiza

Aktuelno stanje građevinarstva u Federaciji BiH

Preliminarni izvještaj o poslovanju kompanija za 2010.

Rasprava o temi "Preliminarni izvještaj o poslovanju kompanija za 2010. iz nadležnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije" sa praktičnim aspektima održana je u Sarajevu, početkom juna, u organizaciji Privredne/Gospodarske komore Federacije Bosne i Hercegovine, u saradnji sa ministrom energije, rudarstva i industrije u Vladi FBiH

Polazište

za raspravu bio je pomenuti materijal koji je Vlada Federacije BiH usvojila na sjednici početkom maja i nizom zaključaka zadužila ovo i druga ministarstva da poduzmu aktivnosti s ciljem stabiliziranja privrednih subjekata i stvaranja uslova za povoljnije poslovanje.

Organiziranjem sastanka P/GKFBiH je dala priliku privrednicima da iznesu svoja mišljenja o Zaključcima Vlade i time pomognu u predlaganju mjera za stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta.

Sastanku su prisustvovali, pored Erdala

Trhulja, ministra, domaćina Jage Lasića, predsjednika, i Avde Rape, potpredsjednika, te njihovih saradnika i direktori privrednih društava, rukovodioci organa uprave, predsjednici kantonalnih privrednih komora i granskih sindikata i predstavnici sredstava javnog informisanja. Moderator sastanka bila je Nafija Šehić - Mušić, direktorica Sektora industrije u Komori FBiH.

Nakon pozdravne riječi Jage Lasić, predsjednika P/GKFBiH, prisutnim se obratio Erdal Trhulj, ministar, i pojasnio:

- Cilj je da se uradi objektivni plan restrukturiranja, održivosti i razvoja privrede i da se dođe do kvalitetnih sredstava za tu namjenu. S tim u vezi, kako je dodao, već je održan sastanak sa tekstilcima u zgradi Sindikata, a namjera je da se uskoro održe sastanci i sa poslodavcima i konsultantima da bi se situacija objektivno sagledala, locirali problemi i iznašli načini za njihovo rješavanje. Vlada, prema riječima ministra, dodatnim zaduženjem namjerava obezbijediti milijardu KM i stvoriti Fond za restrukturiranje kompanija u kojima ima vlasništvo, te podržati održivost razvoja ostalog

dijela privrede. Rješavanjem pitanja međusobnih dugovanja i potraživanja kompanija doprinijelo bi se smanjivanju unutrašnjeg duga, te otvorile mogućnosti za povoljnija kreditna inozaduženja i dolazak do svježeg kapitala. Jednim od zaključaka Vlada je zadužila Federalno ministarstvo finansija da izradi zakon koji će tretirati multilateralnu kompenzaciju gdje će se privredna društva obavezati da prebijaju međusobna dugovanja.

- Uvezivanje radnog staža, obaveze po osnovu zdravstvenog i penzionog osiguranja iz proteklih godina, također, su veliki teret za privredu - kazao je Trhulj, ističući da se rješenja moraju naći i u tom smislu je formirana radna grupa, te urađen Akcioni plan za uvezivanje radnog staža.

Što se tiče dugova za zdravstvo, riječ je o uslugama koje nisu pružene, gdje radnici nisu imali ovjerenu knjižicu i nisu mogli biti u prilici da im se pruži zdravstvena usluga.

- Fond zdravstvenog osiguranja je opstao, funkcioniše i bez tih sredstava i prijedlog je da se s ide u smjeru otpisa tih dugova - kazao je Trhulj.

O problematiki Sektora tekstila diskutirao je Hrvoje Brajković, sekretar Udruženja tekstilaca u P/GKFBiH.

Direktor Fonda penzionog-mirovinskog osiguranja u Federaciji BiH Zijad Krnjić je rekao: "Federalne vlasti trebaju naći zakonski način da se, shodno ZOO, otpišu obaveze privrednih društava za doprinos za zdravstveno osiguranje starije od pet godina, naročito iz razloga što zdravstvene ustanove nisu vršile usluge zaposlenicima neplatitima".

Jago Lasić je, između ostalog, ukazao na problem neusklađenosti obrazovnog sistema i tržišta rada, te zakonodavnu i institucionalnu disperziju nadležnosti kod sektora građevinarstva.

Učestvujući u raspravi Kemal Grebo, predsjednik PK Kantona Sarajevo, i gotovo svi prisutni privrednici: Matan Žarić, Safet Berbić, Fadil Halilović, Mirsad Ja-

šarspahić, Hazim Halilović, Marko Damjanović, Esad Lučkin, Džemail Vlahovljak i Esad Čivić su ocijenili da analiza stanja kompanija i usvojeni zaključci Vlade odražavaju ono čime bi se trebalo baviti ubuduće da bi se popravilo stanje u privredi. Istaknuto je da je jedan od najizraženijih problema nelikvidnost i iznalaženje sredstava po povoljnim uslovima.

Pored starih problema, kako je rečeno, vremenom su se pojavili i novi, kao što je gubitak libijskog tržišta, privremena zabrana izvoza namjenskoj industriji, što se uz posljedice globalne krize negativno odrazilo na poslovanje kompanija.

Postoje firme koje godinama nisu u stanju ispunjavati obaveze prema državi, a javlja se i zastoj u formiranju novih firmi koje bi mogle popraviti stanje u budžetu kroz poreze. Kemal Grebo kazao je kako treba ubrzati procese likvidacije i stečaja gdje je to moguće i stimulirati nove investicije.

Diskutirano je i o pokretanju investicionih projekata, s obzirom na to da je polazni materijal Vlade potaknuo i tu problematiku.

Ministar je i svojim obraćanjima nedvosmisleno ukazao na spremnost Vlade da joj u navedenim i narednim aktivnostima komorski sistem bude važan partner tako da predstavnik P/GKFBiH bude član vladinog Tima za realizaciju mjera, a prisutni su predložili i podržali izbor Jage Lasića. I drugo, ministar je izjavio da će novi zakon o privrednim komorama uskoro biti upućen u parlamentarnu proceduru.

Na kraju je rezimirano:

Zbog pojave i postojanja i novih problema, privrednici će svoje primjedbe, prijedloge i sugestije, dostaviti u pisanoj verziji Komori, koja će ih objediniti i dostaviti resornom ministarstvu;

Nakom obavljenih prvih aktivnosti Radne grupe, bit će upriličen sastanak u Mostaru, u sličnom sastavu, kako bi se analizirao stepen realizacije pokrenutih aktivnosti.

Mr. Nafija ŠEHIĆ - MUŠIĆ

GLASNIK

Privredna / Gospodarska komora
Federacije Bosne i Hercegovine
List izlazi mjesečno
Godina XII
Broj 105
Juni/lipanj 2011.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:
Željana Bevanda,
glavni urednik,
Amela Kečo,
odgovorni urednik,
članovi:
Mira Idrizović,
Šemsa Alimanović,
Ljubo Dadić

i Meliha Velić,
sekretar Redakcije.

Adresa:

Privredna / Gospodarska
komora FBiH
- za Glasnik -
71000 Sarajevo

Branislava Đurđeva 10/IV
Kontakt osoba: Meliha Velić
Telefon: 033/566-300
E-mail: m.velic@kfbih.com

Telefoni:

033/566-222 (centrala)
033/217-782
Faks: 033/217-783
www.kfbih.com

Izdavač:

"Privredna štampa" d.o.o.
Sarajevo

Općinski sud Sarajevo
UF/1-2219/05,
RB 1-3018

Identifikacioni broj
4200088140005

Identifikacioni broj PDV
200088140005

DTP: "Privredna štampa"

Štampano: RIMI Graf,
Kotromanića 48, Sarajevo
Besplatan primjerak

U sjeni prijedloga o uvođenju carine na proizvode iz BiH

Predstavnici Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH i bh. privrednici koji su se predstavili na Općem sajmu PRIŠTINA 2011. na nedavnom sastanku kod Mimoze Kusari Lila, ministrice trgovine i industrije Kosova, iskazali su protivljenje prijedlogu o uvođenju carinske takse od 10 posto na proizvode iz BiH

- Na sastanku smo naglasili da taj prijedlog krši pravila vezana za Sporazum CEFTA-a i izrazili želju za iznalaženjem rješenja u obostranom interesu, ali u međuvremenu ta odluka je odgođena za primjenu do daljnjeg.

Kompanije iz BiH koje su učestvovala na Općem sajmu PRIŠTINA 2011. imajući u vidu da će Vlada Kosova uvesti carinu na bh. proizvode skeptično su vodile poslovne razgovore na sajmu, jer sa tim prijedlogom roba iz BiH ne bi bila konkurentna u odnosu na druge zemlje za koje to ne važi.

Veliki problem suradnji privrede BiH i Kosova predstavljaju vize za poslovne ljude Kosova koji za dolazak u BiH trebaju garantno pismo i odlazak u Ambasadu BiH u Skopje po vizu.

Shodno iskazanom interesu bh. preduzeća za suradnju sa Kosovom, s privrednim subjektima iz BiH na sajmu je i ove godine od 8. do 11. juna učestvovala P/GK Federacije BiH u okviru

dogovorenih aktivnosti nosilaca zajedničkih poslova po projektima komora u BiH.

Na Općem sajmu PRIŠTINA 2011. predstavile su se bh. kompanije: TEM Mandeks Široki Brijeg, Scame Široki Brijeg, TT Kabeli Široki Brijeg, Zvečevo - Lasta Čapljina, Šipad Komerc Sarajevo, Mekom Visoko, Weplast Posušje, te Vican Posušje.

Ova sajamska manifestacija najveći je privredni događaj na Kosovu koji je ove godine okupio oko stotinu izlagača. Pored BiH predstavile su se firme iz Albanije, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Grčke, Italije, Austrije, Njemačke i dr.

BiH ostvaruje suficit sa Kosovom i vrijednost izvoza robe iz BiH je oko 80 miliona eura. U strukturi robe koja se izvozi iz BiH su lijekovi, željezne šipke, čelik, naftni derivati, građa, prehrambeni proizvodi, namještaj, toalet papir, mesni proizvodi, cigarete i dr, a uvozila se koža, šećer, proizvodi od gume, slad, mineralne vode, zavarene cijevi i dr.

S obzirom na to da Kosovo još nema razvijene velike proizvodne kapacitete, bh. proizvođači imaju veliku mogućnost plasmana svojih proizvoda u ovoj zemlji. Iskazano je veliko interesovanje kosovskih privrednika za bh. kompanije i njihove proizvode, a potražnja je za proizvodima metalske, elektro, prehrambene, drvne i drugih industrija.

U razgovoru sa Safetom Gergelyu, predsjednikom Privredne komore Kosova, i njegovim suradnicima istaknuto je da BiH ima veliku šansu da njene kompanije učestvuju u razvoju i izgradnji Kosova.

Privredne komore nisu zadovoljne obimom robne razmjene i prijedlog je da treba tražiti više oblike suradnje (zajednička ulaganja, kooperacija i nastup na trećim tržištima).

Šemsa ALIMANOVIĆ
s.alimanovic@kfbih.com

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Prilika
Plus

Ulaganjem u ljude do veće konkurentnosti

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine, u suradnji sa Regionalnom razvojnom agencijom za Hercegovinu (REDAH) i Republičkom agencijom za razvoj malih i srednjih preduzeća Republike Srpske (RARS) i pod pokroviteljstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC), 19. svibnja 2011. godine, organizirala je za naše gospodarstvenike sastanak u okviru Programa PrilikaPlus – Ulaganjem u ljude do veće konkurentnosti.

Cilj Programa PrilikaPlus jeste razvoj i uvođenje inovacija unutar sektora neformalnog obrazovanja s ciljem poboljšanja usklađenosti znanja i vještina radnika sa potrebama poduzeća.

Program PrilikaPlus djeluje po jedinstvenoj formuli: Zajedničkim prepoznavanjem mogućnosti i upornim radom doći do inovacija sa zajedničkim potencijalom za razvoj neformalnog obrazovanja. Program Prilika Plus ne pretpostavlja o kojim se inovacijama radi, nego očekuje od partnera da odluče o tome, te da primijene te inovacije osiguravajući njihovu održivost.

Prilika Plus počela je sa Fazom 1 u kojoj su naši gospodarstvenici identificirali

interese u sektoru neformalnog obrazovanja kao preduvjet za organiziranje u tematske grupe.

Nakon ovog sastanka, kroz intenzivan proces zajedničkih konzultacija, promišljanja, kreiranja scenarija mogućeg pozitivnog efekta razvija se međusobno povjerenje i slijedi Faza 2, kao osnova za djelovanje u narednom periodu i stvaranju inovacija.

Nakon toga, očekuje se razvoj intenzivne suradnje Faza 3 između sudionika u procesu.

Partneri na ovom programu su sve firme i organizacije koje u zajedničkom razvoju sektora neformalnog obrazovanje prepoznaju osobnu priliku i priključe se tematskim grupama. Tematske grupe su osnovni način organiziranja zajedničkog rada i planiranja aktivnosti. Unutar tematskih grupa, formiraju se radne grupe, kako bi se program fokusirao na specifične inovacije, te uvođenje inovacija.

Željana BEVANDA

Aktuelno stanje građevinarstva u Federaciji BiH

„Građevinska sezona” je počela, bar što se tiče kalendarskih pokazatelja. Ne možemo se pohvaliti poslovanjem građevinskog sektora, koje je uvjetovano brojnim faktorima, stvarnim vremenskim uslovima, političkim faktorima, investicionim ulaganjima, administrativnim okolnostima itd.

U cilju praćenja trenda i budućih prognoza aktivnosti građevinskog sektora, sagledat ćemo kretanja u posljednje tri godine

U 2009. pravni subjekti u građevinskoj djelatnosti zapošljavali su 17.867 radnika, što je za 8,3% manje nego 2008. godine. Vrijednost izvršenih građevinskih radova iznosila je 1.417 miliona KM i manja je za 17,7% u odnosu na 2008. godinu. Površina završenih zgrada u 2009. godini bila je 26,2% manja nego u 2008. godini. Ukupno je završeno 3.278 novih stanova, što je za 13,7% manje nego u 2008.

U prvom polugodištu 2010. evidentiran je pad izvršenih građevinskih radova u BiH od 28,3%, što je znatno pogoršanje u odnosu na 20% pada iz 2009. godine.

Na nivou FBiH pad izvršenih građevinskih radova je bio 26% i odnosi se na sve kategorije, prije svega privatnih, ali i javnih investicija. Od januara do juna 2010. godine u FBiH broj zaposlenih u građevinarstvu je smanjen za 7,1%.

U jeku građevinske sezone, u augustu prošle godine, vrijednost izvršenih građevinskih radova u FBiH, u odnosu na prosječnu vrijednost 2009. godine, manja je za 2,4%, dok je u odnosu na isti mjesec 2009. manja za 12,1%. Od realizacije u ovom mjesecu na objekte novogradnje odnosilo se 48,2%, a na objekte niskogradnje 51,8% izvršenih radova.

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u oktobru 2010. u odnosu na prosječnu vrijednost 2009. godine veća je za 17%, a u odnosu na isti mjesec prošle godine za 11,5%.

Iako je broj zaposlenih u BiH u oktobru 2010. uvećan za 2,2%, prosječan broj zaposlenih lica u BiH od januara do oktobra 2010.

godine je smanjen za 1,9% g/g i iznosio je 677,8 hiljada lica. Najveće smanjenje broja zaposlenih u 2010. godini, za jedanaest mjeseci, u Bosni i Hercegovini je bilo u građevinarstvu 8,9%.

U januaru 2011. godine vrijednost izvršenih građevinskih radova u odnosu na isti mjesec prošle godine bila je manja za 1,4%, a u odnosu na prosječnu vrijednost prošle godine manja za 33,3%.

Pad obima i vrijednosti radova

Što se tiče radova u inostranstvu, u 2010. vrijednost ugovorenih radova se povećala za 20,9 % u odnosu na 2009. godinu. Vrijednost izvršenih radova u inostranstvu u 2010. bila je manja za 0,2% u odnosu na 2009. godinu. Povećanju vrijednosti ugovorenih poslova u inostranstvu, uglavnom, su doprinijeli uspješno ugovoreni poslovi. Ovakvi pokazatelji, ali i najave sa „terena,” govore da bi u drugoj polovici 2011. godine mogli očekivati blagi rast realizacije radova u inostranstvu. Iako su dešavanja u Libiji usporila očekivani rast realizacije građevinskih radova u inostranstvu, istraživanja i otvaranja novih tržišta mogla bi doprinijeti blagom rastu realizacije građevinskih radova u inostranstvu u drugoj polovini ove godine.

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u februaru ove godine, u odnosu na prosječnu vrijednost prošle godine, manja je za 47,8%, dok je u odnosu na isti mjesec prošle godine veća za 3%. Broj angažovanih radnika u februaru 2011. godine iznosi 8.258, od toga na objektima visokogradnje 50,4%, a na objektima niskogradnje 49,6%.

Mart ove godine je u odnosu na isti mjesec prošle godine zabilježio veću vrijednost realiziranih građevinskih radova za 10,5% u FBiH, dok je u odnosu na prosječnu vrijednost prošle godine manja za 22,5%. Broj angažovanih radnika u martu bio je 8.454.

Značajan broj ugovorenih poslova u inostranstvu u prošloj godini bio je u Libiji, tako da je zbog stopiranja realizacije tih ugovora došlo do značajnog pada radova u inostranstvu za

47,7% u prva tri mjeseca ove godine, u odnosu na isti period prošle godine. Kako smo već rekli, naša građevinska operativa je preusmjerena na istraživanje drugih tržišta i ugovaranje novih poslova, tako da je vrijednost ugovorenih radova u inostranstvu veća za 13,7% u odnosu na isti period prošle godine.

Dakle, evidentan je pad u realizaciji građevinskih radova u posljednje tri godine, što, svakako, nije dobar indikator privrednog razvoja. Realizacija radova u inostranstvu je, takođe, u padu, ali je optimistično to da dolazi do rasta u vrijednosti ugovorenih poslova u inostranstvu, tako da se nadamo da će taj pokazatelj biti praćen i rastom realizacije tih radova. Što se tiče domaćeg tržišta polako dolazi do rasta u izvođenju građevinskih radova. Ipak, najveća očekivanja domaćeg građevinskog sektora usmjerena su na veće projekte: termoelektrane, hidroelektrane, autoput itd.

Na lokalnom tržištu u najvećoj mjeri „blokatori“ razvoja građevinarstva jesu administrativno-pravni okviri, koji za sobom povlače zaustavljanje investicija za koje su obezbijedena finansijska sredstva. Administrativne i pravne „prepreke“ i komplikacije uzrok su zaustavljanja značajnih investicija i projekata za koji postoje osigurana finansijska sredstva. Uglavnom je riječ o nedovoljno preciznoj usaglašenosti mogućnosti podnošenja žalbi na odluke javnog tendera, što je „definirano“ Zakonom o javnim nabavkama. Samo je Elektroprivreda bila prisiljena da blokira finansijska sredstva za nekoliko značajnijih projekata, zbog podizanja žalbi od učesnika tendera, tako da administrativna procedura rješavanja žalbi tog tipa zahtijeva vrijeme, koje ne ide u prilog upošljavanju i razvoju bh. građevinske operative.

Skromni razvojni planovi

Mi smo zemlja koja nema izgrađenu putnu mrežu, planirana je izgradnja samo 25 hidroelektrana, postoje projekti izgradnje termoenergetskih objekata...dakle, sve su to značajne investicije i ulijevaju optimizam za angažman domaće građevinske operative. Međutim, te investicije treba pokrenuti, pojednostaviti administraciju, a ne suprotno...

Gledajući dinamiku izgradnje autoputa, za deset godina imamo 39 km upotreblijive autoceste. Vrijeme je da se zapitamo i razmislimo da li je to ono što planiramo i hoćemo u budućnosti? Da li su to naša očekivanja? Evidentno je da kroz dosadašnje načine finansiranja, kreditima od EIB-a ili EIBRDA-a, možemo postići ovu dinamiku, koju smo imali do sada. Želimo li ubrzati dinamiku izgradnje autoceste, uposliti našu građevinsku operativu, a mogla bi u cijelosti biti uposlena, ostvariti u što kraćem roku priliv sredstava..., onda se moramo opredijeliti za druge izvore finansiranja. Koncesije bi bile racionalan i efikasan način da se obezbijede sredstva. Naravno, koncesija, u pravom smislu te riječi,

pažljiv odabir koncesionara, bez malverzacija i lažnih koncesionara... Politička situacija u našoj zemlji zasigurno je faktor koji izravno utječe na stanje u privredi, posebno građevinarstvo, koje je indikator svih privrednih kretanja. Politički faktor je taj koji utječe na privlačenje, odnosno odbijanje stranih investitora za ulaganje i investiranje u našu zemlju.

U odnosu na cjelokupno stanje koje smo komentarisali, kada je riječ o građevinskom sektoru, predlažemo:

U cilju ubrzavanja radova na autoputu, obezbijediti koncesiju, kao izvor finansiranja izgradnje autoputa.

Ukoliko bi se osigurala koncesija za autoput, trebalo bi strogo voditi računa da se kroz takav ugovor o koncesiji uključi domaća građevinska operativa u smislu osiguravanja prednosti u dobijanju poslova na autoputu.

S obzirom na to da zakonska regulativa u BiH ne ide u prilog preferencijalnog tretmana domaćih firmi, na čemu treba dugoročno i sistemski poraditi, alarmantna situacija u Libiji, koja je ugrozila značajan broj porodica i privrednih subjekata iz naše zemlje, koji su bili prisutni na libijskom tržištu, apel je Vladi da hitno donese interventne mjere, u kojima bi kao podršku tim firmama osigurala prednost u dobijanju poslova u domovini.

U cilju efikasnijeg rješavanja pitanja vezanih za građevinarstvo, zakonodavnu i institucionalnu disperziju nadležnosti ovog sektora bi trebalo hitno otkloniti.

Neophodno je da se formira direkcija nadležna za pitanje građevinarstva ako već nemamo jedinstveno ministarstvo koje se bavi problemima ovog sektora.

Mr. Dženana AVDIĆ, sekretar Sektora za građevinarstvo P/GKFBiH
dj.avdic@kfbih.com

11. forum Jadransko-jonskih gospodarskih komora

Crna Gora bila je domaćin ovogodišnjeg Foruma Jadransko-jonskih gospodarskih komora od 11. do 13. maja u Budvi * Prvi dan sastanke su imali Vijeće revizora, Upravno vijeće Foruma i Međunarodni Jadransko-jonski arbitražni sud

Jadransko-jonski arbitražni sud je institucija koja pruža kvalificirane usluge mirenja, arbitraže, arbitriranja i vještačenja ugovora radi bržeg i jednostavnijeg rješavanja sporova između transgraničnih subjekata. Cilj Suda je suočavanje s problemima uzrokovanim postojanjem sustava koji se zasnivaju na različitim pravnim osnovama i koji mogu biti prepreka u razvoju međunarodnih odnosa i razmjene. Sud je donio Pravilnik o organizaciji, Pravilnik o postupku, kao i deontološki kodeks. Sačinjene su liste arbitara, miritelja, vještaka i arbitratora na kojima se nalaze priznati stručnjaci iz oblasti alternativnih rješavanja sporova iz svih zemalja članica: BiH, Hrvatske, Italije, Albanije, Crne Gore, Grčke i Slovenije. Više podataka zainteresirani mogu naći na stranici segreteria@forum.an.camcom.it

Drugi dan bio je rezerviran za okrugle stolove i redoviti sastanak Skupštine.

Na okruglom stolu o poljoprivredi raspravljalo se o:

- novim mogućnostima u okviru programa Europske komisije,
- zajedničkoj poljoprivrednoj politici nakon 2013. godine,
- projektima edukacije kušača maslinovog ulja i međunarodnim tečajevima voditelja panela (planirano uključivanje članica naše komore),
- projektu "Međunarodno natjecanje ekstradjevičanskih maslinovih ulja",
- projektu edukacije profesionalnih kušača pršuta (planirano je uključivanje članica naše komore).

Tokom okruglog stola o ženskom poduzetništvu raspravljalo se o:

- politici i instrumentima za usklađivanje poslovnog i privatnog života,
- uporednoj regulativi o inicijativama usmjerenim na poboljšanje ravnopravnosti spolova u procedurama donošenja odluka,
- poticanju i podršci stvaranja ženskih tvrtki novim instrumentima, uslugama.

U okviru aktivnosti pokrenutih održavanjem ovog okruglog stola, nakon 5. kongresa poduzetnica Jadransko-jonskog područja održanog u Međugorju 2010. godine, raspisan je natječaj za dodjelu nagrada inovativnim ženskim poduzećima Jadransko-jonskog područja. Nakon provedene procedure ustanovljene Pravilnikom, laskavo drugo mjesto i prigodnu novčanu nagradu

Ružica Ćurković sa predsjednicom AIC Jadrankom Radovanić, predsjednikom Jagom Lasićem i tajnikom Željansom Bevandom

osvojila je predstavnic Federacije Bosne i Hercegovine Ružica Ćurković, direktorica tvrtke "Kupreška mljekara" iz Kupresa.

Na okruglim stolovima o ribarstvu i okolišu raspravljalo se o:

- ribarstvu i okolišu,
- planu upravljanja ribarstvom u Jadranu i
- održivosti voda i resursa, te pitanju otpada.

Okrugli stol o transportu obuhvatio je teme o razvojnim mogućnostima priobalne plovidbe na Jadranu i Mediteranu, te europskim prometnim politikama.

Okrugli stol o turizmu bavio se "Strategijom za održivi obalni i morski turizam" sa osvrtom na:

- Projekat Adrion koji je ustanovljen u cilju pomoći stvaranja Jadransko-jonske makro regije aktivnostima za uključivanje Jadransko-jonskog područja kao jedinstvene turističke ponude u svjetska turistička tržišta. U ovom projektu izravno je sudjelovala Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH i članice istaknute turističke organizacije između kojih posebno Fortunatrade iz Mostara i Respect iz Zenice, koje su stekle pravo nosioca oznake ADRION;

- suradnju s Necstour mrežom konkurentnih i održivih turističkih regija i

- suradnju s Srednjoeuropskom inicijativom.

Treći dan u cjelini je bio posvećen ideji zajedničke pomorske politike:

"Blue Growth" kao čimbenik ekonomskog razvoja i društvene održivosti u Jadransko-jonskoj makroregiji.

Interesantne su bile teme:

- Mogućnosti i prioritete zajedničke pomorske politike koju su prezentirale: Europska komisija, Europski parlament, Institut za biologiju mora i Eurochambers;

- Doprinos regija prioritetima zajedničke pomorske politike koji su prezentirale Uniomcamera, Regija Marche, Jadranska euroregija, Jadransko-jonska inicijativa, AIC Forum, Forum Jadransko-jonskih gradova i Jadransko-jonsko sveučilište (UNIONADRION);

- Priobalna plovidba kao pokretač jačanja ekonomskih veza u Jadransko-jonskom području koju su prezentirale: Lučka kapetanija Bar, Lučka uprava, Udruga luka sjevernog Jadrana (NAPA), Inicijative sjever-jug, Blue chamber network, Centar za promociju priobalne plovidbe i Udruga brodskih i pomorskih agenata (Ravenna);

- Promocija održivog obalnog i pomorskog turizma: mogućnosti suradnje na razini morskog bazena koju su prezentirale: Vlada Crne Gore, Forum za razvoj Baltika, Udruženje gospodarskih komora Mediterana (ASCAME), NecsTour.

Željansa BEVANDA

zeljana.bevanda@yahoo.com

Program poticaja

Vlada Tuzlanskog kantona dala je saglasnost na Program poticaja za šumarstvo za 2011. godinu. Programom je predviđeno da se za poticaje šumarstvu u 2011. godini utroši 6.210.010 KM. Sredstva za njegovu realizaciju će se obezbijediti od prenesenih neutrošenih sredstava iz 2010. godine u iznosu od 1.832.597,91 KM i planiranih uplata namjenskih sredstava po osnovu Uredbe o šumama u 2011. godini u iznosu od 4.377.412,09 KM.

Odabir i usvajanje projekata koji se finansiraju vršit će se prema prioritetima: obaveze koje su propisane Uredbom o šumama, obaveze koje su stvorene pri realizaciji kapitalnih projekata, obaveze koje proizilaze iz tekućeg poslovanja, finansiranje rada

čuvarske službe u skladu sa navedenim Zaključkom Skupštine Tuzlanskog kantona, projekti i programi direktno vezani za poslove kantonalne uprave za šumarstvo, projekti koji imaju za cilj da unaprijede stanje šuma i šumarstva, obaveze koje su naslijeđene iz ranijeg perioda, projekti koji doprinose da se unaprijede opštekorisne funkcije šuma, te projekti kojima se podstiče i razvija naučnoistraživački rad u oblasti šumarstva.

Š. A.

Opatija

Održana 8. drvno-tehnološka konferencija (6. i 7. 6. 2011.)

Drvno-tehnološka konferencija predstavlja centralno okupljanje drvnog sektora, na kojoj se kao i svake godine susreću vodeće drvoprerađivačke kompanije i stručnjaci iz Republike Hrvatske i šire regije.

Organizatori ove konferencije su časopis Drvo & Namještaj i Drvni klaster Delnice, a glavni partner Hrvatska gospodarska komora.

Na konferenciji su se tražili odgovori na mnoga pitanja:

- Koristimo li dovoljno kvalitetnu sirovinu za finalnu preradu drva - šta je uzrok rasta izvoza trupaca?

- Šta se dogodilo u sektoru u proteklom desetljeću?
- Kakav je učinak sektorskih sajmov?
- Koliki su gubici drvne industrije na tečaju u izvoznim poslovima posljednjih godina?
- Monetarna politika - Usporedba sektorskih poticaja s drugim industrijskim granama?
- Možemo li zaobići primjenu evropskih normi za oblo drvo?
- Koliko je porastao izvoz namještaja?
- Je li proizvodnja parketa važan segment u sektoru drvne industrije?
- Zašto je ispitivanje namještaja i dalje u fokusu javnosti - nadziremo li uvoz?
- Za drvnu biomasu interes deset puta veći od raspoložive sirovine?
- Koja su nova tržišta za izvoz namještaja?
- Pelet je potcijenjeni energent - zašto država ne potiče njegovu popularizaciju?
- Kako rad na crno ugrožava prodaju namještaja, posebice kuhinja na domaćem tržištu?

Š. ALIMANOVIĆ

EU želi napredak u zakonodavnom i strateškom okviru

Okrugli sto o uspostavljanju harmoniziranog sistema podrške za mala i srednja preduzeća (SME) održan je u Sarajevu, u okviru podrške Evropske unije razvoju malog i srednjeg poduzetništva u Bosni i Hercegovini

Hesse. - Prvo vodimo računa o zakonodavnom okviru i važno je da u ovoj oblasti zakonodavstvo BiH bude usaglašeno sa zakonodavstvom EU. Drugi aspekt je u vezi sa strategijama i razvojnim politikama, jer, isto tako, BiH treba uskladiti strateške prioritete sa strateškim prioritetima EU, napomenuo je i dodao da, istovremeno, EU

Cilj okruglog stola bio je upoznati učesnike sa aktuelnom situacijom vezanom za podršku malom biznisu u BiH i kreirati platformu za razmjenu mišljenja o tome kako nova strategija razvoja malih i srednjih preduzeća može poboljšati trenutnu situaciju u ovom sektoru i što bolje iskoristiti potencijalnu podršku EU.

Stoga je događaj u Sarajevu okupio poslanike Parlamenta BiH, predstavnike ključnih institucija sa državnog, entitetskih i nivoa Brčko Distrikta, te predstavnike privrednih komora i akademske zajednice. Okrugli sto organizirali su Projekat podrške politikama i institucionalnom jačanju kapaciteta za razvoj malih i srednjih preduzeća u BiH, koji finansira EU i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Šef Sekcije operacija za ekonomski razvoj, prirodne resurse i infrastrukturu u Delegaciji EU u BiH Johann Hesse pojasnio je uslove u kojima EU pruža podršku politikama za razvoj malih i srednjih preduzeća u BiH. Rekao je da je napredak prošlih godina bio spor, ali i da su u zadnje vrijeme napravljeni neki ohrabrujući pomaci. Apelovao je na učesnike da rade zajedno na izgradnji harmoniziranog sistema podrške, koji je u skladu sa dobrim praksama iz EU, a osigurao bi nastavak podrške EU BiH za razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Hesse je objasnio da će se na sastanku IPA monitoring komiteta razmatrati dostignuća vezana za nacrt novog zakona o malom i srednjem poduzetništvu, Vijeće za malo i srednje poduzetništvo i Strategiju malog i srednjeg poduzetništva. Druga revizija koja predstoji vezana je za EU akt o malom biznisu. Ovo su ključni događaji za BiH. Izvještaji ovih revizija će, u velikoj mjeri, uticati na dalju podršku i finansiranje EU.

- Kada vršimo programiranje i raspodjele naših sredstava, uzimamo u obzir dva važna aspekta - rekao je

preko grantova daje direktnu pomoć malim i srednjim poduzetnicima, ali da još nije usvojen Zakon o malom i srednjem poduzetništvu u BiH. Stoga je teško planirati razne vidove pomoći koji će biti na raspolaganju - zaključio je Hesse.

Prema Hesseu, postoje četiri značajna pitanja gdje EU želi vidjeti napredak: - Prvo se tiče postojeće strategije za razvoj malog i srednjeg poduzetništva koja ističe ove godine. Drugo pitanje je vezano za Zakon o malom i srednjem poduzetništvu koji mora biti usvojen. Treće pitanje se odnosi na lokaciju i strukturu Agencije za malo i srednje poduzetništvo, a četvrto na Vijeće za malo i srednje poduzetništvo.

Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Mladen Zirojević naglasio je potrebu izgradnje efikasnog sistema podrške za razvoj malih i srednjih preduzeća u BiH, te pozvao institucije sa svih nivoa na saradnju i zajednički rad. Malim i srednjim preduzećima u BiH potrebna je snažna podrška, kao i poslovna infrastruktura u vidu poslovnih zona i tehnoloških parkova.

(Izvor: Delegacija EU u BiH)

Razgovarala:
Amela KEČO,
dipl. pravnik
a.keco@kfbih.com

„Euro-Asfalt“ d.o.o. Sarajevo

Gradimo budućnost zajedno

Kompanija „Euro-Asfalt“ d.o.o. Sarajevo osnovana je 1996. godine. Petnaestogodišnje poslovanje etabliralo ju je kao jednu od najrespektabilnijih iz oblasti građevinarstva.

Tokom svih ovih godina u Bosni i Hercegovini učestvuje u izgradnji mnogih puteva, cesta, autocesta, izgradnji i rekonstrukciji objekata visokogradnje. Njen osnivač ističe da su najveće reference stečene zahvaljujući sjajnom menadžmentu, stalnom rastu i razvoju kadrovskog tima, mehanizacije i opreme, kao i transparentnim odnosima sa poslovnim partnerima.

Jasnom vizijom, znanjem i kreativnošću njenog tvorca, djela vrijednih graditelja kompanije se mogu naći i u Njemačkoj, u Libiji, Ujedinjenim Arapskim Emiratom i dr.

Razgovaramo sa Hamedom Ramićem, osnivačem i generalnim direktorom „Euro-Asfalta“ d.o.o. Sarajevo.

Vaša firma je izrasla u izuzetno uspješnu kompaniju, koju gotovo da nije potrebno posebno predstavljati. Posmatrano iz Vašeg ugla kao njenog osnivača, kako danas gledate na „Euro-Asfalt“, odnosno kako je kompanija rasla i razvijala se?

- „Euro-Asfalt“ d.o.o. je danas kompanija sa više od 200 stalno zaposlenih sa dugogodišnjim iskustvom na internacionalnom tlu. Zadovoljstvo mi je da vas mogu upoznati sa našim poslovnim rezultatima i istaknuti osnovne razloge koji nas drže među najboljim kompanijama građevinske branše na ovim područjima.

„Euro-Asfalt“ d.o.o. je kompanija iz Sarajeva, glavnog grada BiH. Nakon rata od 1992. do 1995. BiH je bila razrušena. U samom početku poslijeratnog razdoblja, mnogo iskusnih, dobro obučanih i visokoobrazovanih stručnjaka građevinske branše bili su nezaposleni, bilo zbog ratnih razaranja industrijskih kapaciteta ili poslijeratnih ekonomskih promjena. Tržišno okruženje podložno je trajnim promjenama, sa kojima se trebaju suočavati fleksibilne i snažne organizacije.

Uvidjevši potencijal tih inženjera, tehničara i ljudi u struci, odlučili smo osnovati kompaniju i angažovati najbolje od njih. Godine 1996. osnovana je firma „Euro-Asfalt“ d.o.o. Danas je to kompanija sa više od 200 stalno zaposlenih sa dugogodišnjim iskustvom na internacionalnom tlu. Počeli smo širiti granicu naših djelatnosti prema centralnoj Evropi.

Od samog nastanka, ova firma ima svoje predstavništvo u Republici Njemačkoj u kojoj stiče sjajnu reputaciju, izvodeći završne radove u građevini na objektima sa svjetski poznatim imenima: Lufthansa Training Center, Allianz Arena, Porsche Museum, Munich Airport, Sky, Premiere, RTL Koln, Egypt Museum...

Hamed Ramić

Prestavništvo u Libiji osnivamo 2005. godine, bazirajući se više na asfalterne radove - radove niskogradnje, te uspješno svjedoči izgradnji i rekonstrukciji magistralnih cesta u Benghaziju i Tripoliju.

Godine 2006. osniva se „kćerka“ firme „Euro-Asfalt“ d.o.o. - firma „BH Asfalt“ d.o.o., asfaltna baza u Brezi - najmodernije tehnologije, potpuno automatizovana i ekološka, koja zadovoljava sve standarde. Dvije godine kasnije naša firma dobiva certifikat ISO standard - Quality Management System ISO 9001:2000.

Krajem 2009. godine, sada već grupacija firme „Euro-Asfalt“ d.o.o. osniva još jednu „kćerku“ firmu „EA-Inženjering“ d.o.o., koja je bazirana na inženjering, projektovanje i nadzor.

Poslovna zgrada „Euro-Asfalta“ d.o.o. Sarajevo

Godine 2010. „Euro-Asfalt“ d.o.o. otvara još jedno predstavništvo, u Ujedinjenim Arapskim Emiratima - u Abu Dhabiju. Prvi projekat u UAE je u domenu visokogradnje, izgradnja poslovne zgrade u Abu Dhabiju. Iste godine ulazimo i u oblast izgradnje tunela na cestama i autocestama. Kao i za ostale djelatnosti kojima se ova kompanija bavi, posjedujemo najsavremeniju opremu za izgradnju tunela.

Krajem 2010. godine počinjemo sa eksploatacijom mineralnih sirovina za potrebe spravljanja betona, frakcije, asfalta i slično na dva kamenoloma - Misoča i Moščanica u Zenici.

U decembru 2010. godine implementiramo novi ISO standard Quality Management System ISO 9001:2008.

Naravno, tokom svih ovih godina, u BiH učestvujemo i u izgradnji mnogih puteva, cesta, autocesta, izgradnji i rekonstrukciji objekata visokogradnje. Neke od naših najvećih referenci stičemo zahvaljujući sjajnom menadžmentu, stalnom rastu i razvoju kadrovske i mehanizacije i opreme, kao i transparentnim odnosima sa našim poslovnim partnerima. Kombinacija navedenih stavki čini sjajne reference: npr. izgradnja brze ceste na zapadnom prilazu Sarajevo, izgradnja autoceste A1 Bilješevo - Kakanj - koridor 5C Sarajevo - Zenica, rekonstrukcija i sanacija Hotela Bristol, rekonstrukcija saobraćajnica u Kantonu Sarajevo i Zedo, izgradnja naplatnih mjesta na već izgrađenim dijelovima autoceste koridor 5C, izgradnja kompleksa zgrada na Mihrivodama, Sarajevo City Centar i mnoge druge.

Relativno dugo ste u ovom poslu. Kada biste danas pravili retrospektivu, da li biste nešto mijenjali?

- Smatram da sam izabrao ispravan put i da se „Euro-Asfalt“ d.o.o. od svog nastanka razvijao ispravnom putanjom. Nastali smo kao mala kompanija, sa oko

80 uposlenika, radili na manjim gradilištima, te tako sticali reference za veće projekte. Razvijali smo strukturu ljudskih resursa, zapošljavali stručne ljude u našoj grani djelatnosti, kupovali savremenu opremu za rad, te postepeno, nakon 15 godina rada, postali velika kompanija sa preko 250 uposlenika, dvije „kćerke“ firme, tri predstavništva u inostranstvu i mnogobrojnom najsavremenijom opremom u građevinarstvu. Mislim da je to jedini ispravni put da se postepenim koracima dolazi do vrha.

Sudeći prema rezultatima kako na domaćem tako i inostranom tržištu, s pravom možete reći da imate jasnu viziju za budućnost. Slažete li se?

Hotel „Bristol“ (u izgradnji)

- Naši planovi u budućnosti su rast i razvoj u svim sferama u BiH i inostranstvu, kao u Njemačkoj, Mauritaniji, Ujedinjenim Arapskim Emiratima... Partnerstvo sa klijentima, drugim građevinskim firmama, te proizvođačima materijala kao naša logistička potpora, sposobnost mobilizirati visoke kapacitete vještih stručnjaka, te kvalitet opreme daje nam mogućnost za primjenu najbolje tehnologije u obavljanju posla i spremnost da zadovoljimo sve zahtjeve investitora. Održavanje korektnog poslovnog odnosa sa klijentima, stalnom edukacijom i napredovanjem kolektiva, razvojem i modernizacijom opreme i mehanizacije u kombinaciji sa dugogodišnjim iskustvom su naša vizija za budućnost.

Imate razloga biti zadovoljni. Veliki rezultati su iza vas, imate izuzetno reference, dobre kapacitete. Kakvi su planovi za naredni period?

- Pa već sam rekao da je naša vizija da razvijamo našu kompaniju kako na domaćem tako i na inostranom tržištu. Edukacija uoplenika, savladavanje novih tehnologija, te posjedovanje najsavremenije opreme su pravi recept za uspjeh u branši građevinarstva.

„Euro-Asfalt“ je očito pozitivan primjer da je moguće uspjeti. Sa stanovišta iskusnog privrednika, smatrate li da će uskoro doći do ekonomske stabilizacije?

- Da bi se ekonomska situacija u BiH popravila, neophodno je da država napravi ambijent za strana ulaganja u BiH. Da bi došlo do ekonomske stabilizacije potrebno je uložiti u poljoprivredu, elektroenergetski sektor, turizam i ostale oblasti koje su perspektivne za razvoj. Država treba da otvori masovne javne radove, na primjer, izgradnja autocesta, hidroelektrana, elektrana i ostalih infrastrukturnih projekata. Tim bi se angažovalo puno kompanija svih djelatnosti, to je

lanac koji pokreće ekonomiju u BiH. Mislim da su vlasti uvidjele šta treba uraditi da bi došlo do ekonomske stabilizacije. Ja sam optimista!

U posljednje vrijeme u medijima je stalno prisutna tema kako je neophodno da se na određeni način domaćim kompanijama daje prednost za izvođenje velikih projekata. Ima li država dovoljno mehanizama kroz koje može na adekvatan način dati potporu domaćim kompanijama?

- Mislim da država mora iznaći mehanizme da domaćim kompanijama omogući prioritete na tenderima. Svjesni smo da ponekada to nije moguće kada je riječ o izvođenju projekata koje finansiraju Evropska ili Svjetska banka. Međutim, treba izmijeniti tendersku regulativu i omogućiti domaćim kompanijama da imaju određene prednosti u odnosu na strane. Ovo pitanje je od velike važnosti, jer kada su domaće kompanije angažovane na projektima u državi, pokreću idealan lanac koji puni budžetske fondove. Domaća kompanija će zapošljavati domaće podizvođače, puniti fondove PIO/MIO, zdravstva i ostalih budžeta, plaćati poreze na profit i tako obezbijediti prihode državi.

Vaša kompanija je stalna članica Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH. Da li i na koji način privredni subjekti koriste ovlaštenja i nadležnosti komora kada su u pitanju promovisanje i zaštita interesa?

- Zadatak P/GKFBiH je da promoviše i štiti interese domaćih kompanija, te da ih uvezuje i servisira njihove potrebe. Zadovoljni smo saradnjom i nadamo se da ćemo u budućnosti još bolje razvijati naše odnose. Samim tim ćemo učvrstiti položaj „Euro-Asfalt“ d.o.o., a i komorskog sistema.

Članice Konzorcija MEI (II)

U skladu sa tačkom 5. Zaključaka, usvojenih na Prvoj sjednici BH konzorcija MEI, održanoj u Sarajevu 24. 2. 2011. godine, u Glasniku P/GKFBiH predstavljamo članice ovog konzorcija

BNT-Tvornica mašina i hidraulike D.D. (BNT- TMHI) Novi Travnik

Proizvodni program i tehnološke mogućnosti

Preduzeće BNT-Tvornica mašina i hidraulike D.D. Novi Travnik se nalazi u središnjem dijelu Bosne i Hercegovine, udaljenom 90 km od Sarajeva.

Upošljava 350 radnika. Bavi se proizvodnjom metalnih konstrukcija i njihovih dijelova, proizvodnjom proizvoda za dizanje i prenošenje, proizvodnjom alatnih mašina, pružanjem usluga obrade metala, usluga termičke obrade i površinske zaštite i laboratorijskih usluga (mehanička, hemijska, metalografska ispitivanja i baždarenje mjernih instrumenata), kao i proizvodnjom naoružanja i vojne opreme. Proizvodni kapaciteti su 300.000 NS/god. Organizacija preduzeća postavljena je tako da omogućuje razvoj, proizvodnju i kontrolu kvaliteta proizvoda na optimalan način i zadovoljstvo kupaca što potvrđuje uručeni Certifikat ISO 9002.

Tržišni program:

- hidraulični cilindri za rudnike,
- građevinske mašine,
- servomotori hidroelektrane,
- mašinogradnja,
- priključci za poljoprivrednu mehanizaciju,
- remont mašina i postrojenja,
- metalne konstrukcije,
- dizalice prenosive stabilne.

„Danieli“ - Italija

„Fagor“ - Španija

Osnovano:

Zaposleno:

Osnovna djelatnost:

Referenc lista:

Adresa:

Odgovorna osoba:

Telefon:

Faks:

E-mail:

Web:

1949. godine

350 radnika

metaloprerađivačka

Austrija, Italija, Hrvatska, Holandija,
Norveška, Njemačka, Slovenija, Španija,
Švedska, Turska, Malezija, Pakistan

Novi Travnik, M. Spahe 1

dr. sci. Abaz Mandžuka, direktor

++ 387 30 525 154

++ 387 30 525 018

bnt-tmh@bih.net.ba

www.bnt-tmh.com.ba

BNT-HIDRAULIKA - NOVI TRAVNIK

● ISTORIJA FIRME

BNT- HIDRAULIKA postoji u raznim organizacionim oblicima od 1949. godine sa tradicijom u proizvodnji hidrauličnih komponenti i uređaja preko 30 godina.

Hidraulični cilindri, razvodnici, ventili i spojni elementi su ugrađeni u sve traktore gusjeničare i priključne poljoprivredne mašine proizvodnje „BRATSTVO“ Novi Travnik, u mnoge tipove autodizalica proizvodnje „ČKD“ i „BRATSTVO“, i u mnogim industrijskim postrojenjima i mobilnim mašinama u bivšoj Jugoslaviji, Češkoj i Njemačkoj.

Najznačajnije reference su u proizvodnji opreme i rezervnih dijelova za podzemnu eksploataciju ugljena:

1. proizvodnja tri tipa samohodne hidraulične podgrade po vlastitim konstrukcionim rješenjima,
2. proizvodnja rezervnih dijelova za opremu za podzemnu eksploataciju: cilindri, komandni uređaji, ventili i drugo, vlastite konstrukcije ili prema zahtjevu kupca,
3. servisiranje i remont navedene i druge rudarske opreme (otkopne mašine, kombajni za uređenje rudarskih prostorija, elementi transportnog sistema, stupci samci i dr).

Opreme i rezervni dijelovi su trenutno u eksploataciji u rudnicima:

- RMK „ZENICA“ u Zenici, RMK „KAKANJ“ u Kaknju, RMK „BREZA“ u Brezi, Rudnici „KREKA“ Tuzla, Rudnik „BANOVIĆI“ Banovići, Rudnik „TRBOVLJE“, Slovenija

4. Remont i izrada dijelova hidrauličnog sistema za mnoge tipove dizalica na vozilima, građevinskim mašinama, specijalnim uređajima i mašinama za:

- „ELEKTROPRIVREDU BiH“, BiH
- Tvornicu kombajna „ĐURO ĐAKOVIĆ“ Županja, Hrvatska
- „ELEKTROBOSNU“ Jajce, BiH
- „Rudnik Ugljevik“, BiH
- „KOVINU“ Visoko, BiH
- „SZ Nozi“ Ravne, Slovenija
- „SARTID“ Smederevo, Srbija i Crna Gora

● PROIZVODNI PROGRAM

- Hidraulični cilindri svih vrsta, oblika i namjene:
- unutrašnji promjer: minimalni 18 mm, maksimalni 300 mm

- vanjski promjer: prema tehničkim zahtjevima
- dužina cilindra: maksimalno 4 m
- radni pritisci: prema tehničkim zahtjevima
- hrapavost unutrašnjih površina Ra < 0,1 μm
- radni fluid: hidraulično ulje, emulzija 5% ulje, 95% voda
- površinska zaštita: tvrdi krom
- Ventili i razvodnici specijalnih, nestandardnih, izvedbi za primjenu u rudarstvu i šire
- Rezervni dijelovi za uređaje u rudarstvu
- Noževi za kombajne i busače krune
- Dijelovi za poljoprivredne mašine - prste kosilica i kombajna
- Remont i popravka hidrauličnih cilindara, ventila i razvodnika, kao i remont cjelokupnih hidrauličnih sistema
- Servis autodizalica, građevinskih i poljoprivrednih mašina
- Izrada komandnih uređaja za hidrauliku

BNT HIDRAULIKA
NOVI TRAVNIK d.d.

BNT HIDRAULIKA d.o.o.

Adresa: Mehmeda Spahe 1
72290 Novi Travnik BiH

Direktor: Mirza Kovačević

E-mail: mirza.kovacevic@bnt-hidraulika.ba

Izvršni direktor: selver.kargic@bnt-hidraulika.ba

Telefon: +387 30 525 025

Komercijala: +387 30 525 143

Faks: +387 30 525 032

Info: bnt-hid@bih.net.ba

info@bnt-hidraulika.ba

Indeks obima industrijske proizvodnje

Rast ukupne proizvodnje u odnosu na prosjek 2010. godine iznosi 2,9%, a u odnosu na maj prethodne godine rast proizvodnje iznosi 2,3%.

U području C „Vađenje ruda i kamena“ rast industrijske proizvodnje u BiH u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2010. godine iznosi 7%, a u odnosu na maj 2010. godine 20,8%.

U području D „Prerađivačka industrija“ rast industrijske proizvodnje u BiH u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2010. godine iznosi 5,2%, a u odnosu na maj 2010. godine 2%.

U području E „Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom i vodom“ pad industrijske proizvodnje u BiH u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2010. godine iznosi 5,1%, a u odnosu na svibanj 2010. godine 5,2%.

Zaposlenost i nezaposlenost

U aprilu 2011. broj zaposlenih kod pravnih lica u BiH iznosio je 693 941, a od toga 282.888 žena. U odnosu na mart 2011. broj ukupno zaposlenih kod pravnih lica je manji za 152 osobe, dok se broj zaposlenih žena smanjio za 0,1%.

Istovremeno, broj nezaposlenih u BiH iznosio je 529.446.

U odnosu na prethodni mjesec ove godine broj nezaposlenih smanjen je za 0,1%, dok je broj nezaposlenih žena povećan za 0,2%, a ako uporedimo april 2011. sa istim mjesecom 2010. godine broj osoba koje se vode kao nezaposlene povećao se za 13.480.

Indeks potrošačkih cijena u maju 2011. godine

Mjesečna inflacija u maju 2011. godine u BiH bila je 0,2%. Najviše su povećane cijene u odjeljku Prijevoz za 1%, zbog viših cijena održavanja i popravke opreme za motorna vozila 3,8%, bicikala za 1,4%, te goriva i maziva i usluga cestovnog prijevoza za

1%. U odjeljku Alkoholna pića i duhan cijene su porasle za 0,5%, što je uzrokovano višim cijenama alkoholnih pića za 0,4% i uvoznih cigareta za 1,3%. U odjeljku Restorani i hoteli zabilježen je rast cijena za 0,3%, zbog viših cijena usluga ishrane u restoranima, kafanama, barovima i slično za 0,4%.

Najveći pad cijena u maju u odnosu na april 2011. godine zabilježen je u odjeljku Odjeća i obuća za 0,5%, zbog sezonskih sniženja odjevnih predmeta i obuće.

Godišnja inflacija u maju 2011. godine u BiH bila je 4,2%.

Na godišnjem nivou najveći opšti rast cijena u BiH u maju 2011. u odnosu na svi-banj 2010. godine zabilježili su odjeljci Hrana i bezalkoholni napici za 8,3%, Alkoholna pića i duhan za 8,1%, Prijevoz za 7,8%, Komunikacije za 5,4% i Restorani i hoteli za 1,4%.

U zemljama regije u maju 2011. godine zabilježene su stope inflacije na godišnjem nivou: u Sloveniji 2,2%, Hrvatskoj 2,5% i Srbiji 13,4%.

Bh. prosjek plaća

Prosječna isplaćena mjesečna bruto plaća po zaposlenom kod pravnih lica ostvarena u Bosni i Hercegovini za april 2011. godine iznosi 1.226 KM. To pokazuje nominalni rast za 1,3% u odnosu na decembar 2010. Prosječna mjesečna bruto plaća za april 2011. u odnosu na isti mjesec prošle godine nominalno je viša za 4%.

Istovremeno, prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom iznosi 811 KM i pokazuje pad od 0,8% u odnosu na decembar 2010. godine. U odnosu na isti mjesec prošle godine nominalno je viša za 1,5%.

Indeksi potrošačkih cijena

Ukupan indeks potrošačkih cijena u Federaciji Bosne i Hercegovine u maju 2011. godine viši je za 0,2% u odnosu na prethodni mjesec.

Posmatrano po odjeljima COICOP klasifikacije (Classification of Individual Consumption by Purpose), rast cijena registrovan je u odjeljku Prevoz za 0,7%, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti i Zdravstvo za 0,5%, Alkoholna pića i duhan i Restorani i hoteli za 0,4% i u odjeljku Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće za 0,2%.

U odjeljku Odjeća i obuća cijene su niže za 0,4%, a u odjeljima Rekreacija i kultura i Ostala dobra i usluge za 0,1%.

U ostalim odjeljima cijene se nisu mijenjale u ovom mjesecu.

Ukupan indeks potrošačkih cijena u maju 2011. godine je viši za 3,9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, za 2,3% u odnosu na decembar 2010. i za 3,6% u odnosu na prosjek 2010. godine.

Za pet mjeseci ove u odnosu na isti period prethodne godine ukupan indeks potrošačkih cijena je viši za 3,3%.

Koeficijenti rasta cijena u Federacije BiH u maju 2011. godine

Koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda u odnosu na april je - 0,001.

Koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda od početka godine do kraja maja je - 0,009.

Koeficijent rasta prosječnog mjesečnog rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda od početka godine do kraja maja je - 0,002.

Koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda u maju odnosu na isti mjesec prethodne godine je 0,024.

Koeficijent rasta potrošačkih cijena u odnosu na april je 0,002.

Koeficijent rasta potrošačkih cijena od početka godine do kraja maja je 0,023.

Koeficijent prosječnog mjesečnog rasta potrošačkih cijena od početka godine do kraja maja je 0,005.

Koeficijent rasta potrošačkih cijena u odnosu na maj lani je 0,039.

Prosječna neto plaća za april 2011. godine

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za april 2011. godine u Federaciji BiH iznosila je 814,97 KM, što je nominalno manje za jedan odsto u odnosu na mart 2011. godine.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za april 2011. godine je realno manja za 0,5% u odnosu na mart 2011. godine.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za april 2011. godine viša je nominalno za 1,3%, a realno manja za 2,3% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

100

POSLOVNE
NOVINE
ZA UGRADNE I ONE KOJI TO ZELE BITI

NAJVEĆIH

U BOSNI I HERCEGOVINI

*rang-liste velikih, srednjih i malih preduzeća
prema rezultatima poslovanja u 2010. godini*

POKROVITELJI

MINISTARSTVO VANJSKI I
EKONOMSKI ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE

МИНИСТАРСТВО СПОЛЈНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

FIPA

FOREIGN INVESTMENT PROMOTION AGENCY
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAZVOJA,
PODUZETNIŠTVA I TRGIVINE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
МИНИСТАРСТВО РАЗВОЈА,
ПОДУЗЕТНИШТВА И ТРГОВИНЕ

PARTNERI

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЛЈНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

PRIVREDNA KOMORA
BRČKO DISTRIKTA BiH
ПРИВРЕДНА КОМОРА
БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

SPONZORI

ProCredit Bank

ASA
GROUP

prevent.
Materijali, Sistematerijali.

SUTON
grafička industrija

UNIQA
osiguranje

UniCredit
levning

UniCredit Bank

BoljiPosao.com
Bosna i Hercegovina

PRIJATELJI PROJEKTA

ADVANTAGE
AUSTRIA

BIC
ROKARSKI
KULTURNI
CENTAR
MILANČIĆA

Privredna komora Kantona Sarajevo

Kantonala privredna komora Tuzla

Privredna komora Kantonala, opštinskih i
kantonalnih distrikta

SLOVENAČKI POSLOVNI KLUB

RADIJSKI PARTNERI

RSG
RADIO

RSG 1
SARAJEVO

MEDIJSKI SPONZORI

eKapija.ba
Dnevna revija za djecu

I
Dnevna revija za djecu

BHRT

OSLOBODENJE

fen@

Reporter